

ANALIZA ACTIVITĂȚII DE VOLUNTARIAT ÎN CADRUL ASOCIAȚIEI PĂDUREA COPIILOR

Tomoșoiu Laura-Daniela

Profesor coordonator: Prof. univ. dr. Păceșilă Mihaela

Rezumat: Această cercetare științifică are ca scop de a identifica importanța și relevanța voluntariatului în dezvoltarea comunităților și în îmbunătățirea calității vieții. Definiția și conceptele de bază ale voluntariatului sunt discutate în contextul diversității și adaptabilității sale în diferite medii sociale și culturale. Se evidențiază teoriile și modelele motivației pentru voluntariat, precum și beneficiile implicate în activitatea de voluntariat în organizațiile non-guvernamentale (ONG-uri). Aceste beneficii includ dezvoltarea personală, îmbunătățirea stării de sănătate mentală, consolidarea relațiilor sociale și implicarea civică. De asemenea, se subliniază importanța integrării voluntariatului în educație pentru dezvoltarea unui simț al implicării civice și a unor valori etice fundamentale în rândul studenților. Textul demonstrează că voluntariatul nu doar aduce beneficii individuale, ci și contribuie la soluționarea problemelor sociale și la construirea unei societăți mai coezive și incluzive.

Abstract: This scientific research aims to identify the importance and relevance of volunteering in community development and improving quality of life. The definition and basic concepts of volunteering are discussed in the context of its diversity and adaptability in various social and cultural settings. The theories and models of volunteering motivation are highlighted, as well as the benefits involved in volunteering activities in non-governmental organizations (NGOs). These benefits include personal development, improvement of mental health, strengthening of social relationships, and civic engagement. Additionally, the importance of integrating volunteering into education for developing a sense of civic involvement and fundamental ethical values among students is emphasized. The text demonstrates that volunteering not only brings individual benefits but also contributes to addressing social issues and building a more cohesive and inclusive society.

Cuvinte-cheie: Voluntariat, Dezvoltare comunitară, Calitatea vieții, Definiție, Concepte, Diversitate

I. Stadiul cunoașterii în domeniu.

Importanța și relevanța temei

Pe parcursul istoriei, numeroase domenii și ramuri au contribuit în mod direct la dezvoltarea societății și la bunăstarea acesteia, de la sănătate și educație până la preocuparea pentru protejarea mediului înconjurător.

Conform lui Wilson, acesta examinează conceptul de „voluntariat” ca pe o activitate caritabilă, în care o persoană sau un grup furnizează servicii fără a primi recompense financiare sau sociale (Wilson, 2000, p. 190).

Importanța studierii acestei teme decurge din impactul pe care voluntariatul îl are asupra comunităților, din faptul că voluntariatul rezolvă probleme reale din comunități și îmbunătățește calitatea vieții. Voluntarii joacă un rol important din mai multe motive: se ocupă de aspectele economice, de mediu și sociale în cadrul comunității, și doar prin acestea orașele și nu numai acestea pot experimenta o dezvoltare cu adevărat durabilă.

Voluntariatul este la fel de important pentru o metropolă cât este și pentru un oraș mic, sat, comună, deoarece atât timp cât există oameni există și nevoi care necesită soluții. Voluntariatul a fost, este și va rămâne în continuare în rândul științelor necesare omenirii, acesta având o serie de atitudini sau predispoziții personale, constituind o modalitate organizată de a participa și a acționa în cadrul interacțiunilor sociale. (Meija and Valladares, 2015, p. 44).

În cadrul acestei lucrări vom sublinia modul în care voluntarii contribuie la acest scop și cum această implicare poate influența dezvoltarea personală a participanților, vom oferi oportunitatea de a explora eforturile Asociației Pădurea Copiilor în domeniul protejării mediului și de a evidenția rolul esențial al voluntarilor în această privință. Prin analiza experiențelor voluntarilor, vom scoate în evidență modul în care aceștia contribuie la educația ecologică și la promovarea unui comportament sustenabil, iar, dacă va fi oportun, vom căuta modalități de îmbunătățire a acestuia.

II. Investigarea literaturii de specialitate

II.1. Definiția și conceptele de bază ale voluntariatului

Au existat diverse încercări de definire a organizațiilor nonguvernamentale, însă niciuna nu a fost pe deplin satisfăcătoare. Unii cercetători consideră conceptul de ONG ca fiind unul problematic, deoarece se concentrează pe negație (nonguvernamental), fără a oferi o claritate asupra a ceea ce reprezintă cu adevărat în societate. (Ginsburg, 1998).

În literatura de specialitate, voluntariatul este un concept condiționat de mai mulți factori, îmbogățit de diverse definiții și interpretări, ilustrând complexitatea și adaptabilitatea sa în cadrul diverselor contexte sociale și culturale. După cum spune Kobayashi, „voluntariatul este o formă de activitate socială neplătită. Cu toate acestea, nu este o formă de sclavie”. (Kobayashi et al., 2019). La această definiție putem adăuga că voluntariatul implică acordarea de sprijin sau beneficii altor persoane, grupuri sau organizații (Wilson, 2000).

Voluntariatul este descris pe scară largă ca fiind orice activitate în care indivizii își dedică timpul lor liber, fără a primi remunerație, cu intenția de a contribui la îmbunătățirea mediului sau de a ajuta alte persoane sau grupuri în afara sau în plus față de familia lor apropiată. (Consiliul Național pentru Organizațiile Volontare, 2022).

Potrivit lui Dilon (2013, p.161), voluntariatul este definit ca o activitate desfășurată în mod voluntar, bazată pe principiul liberului arbitru al individului în a-și alege obiectivele și în a le atinge, având în vedere constrângerile sociale și culturale, și fiind distinct de acțiunile impuse sau predefinite.

Voluntariatul implică oferirea de ajutor fără a fi obligat. Este un act de generozitate și dăruire în care persoanele își oferă timpul și abilitățile în mod voluntar, fără să primească recompense materiale în schimb. Este o formă de implicare activă în comunitate și de sprijinire a celor care au nevoie, fără a fi constrâns sau forțat de circumstanțe externe. Este un gest altruist care reflectă preocuparea și responsabilitatea față de binele celorlalți și față de societate în ansamblu (Kobayashi et al., 2019).

II.2. Teorii și modele ale motivației pentru voluntariat

În ultimele două decenii, s-a înregistrat o creștere semnificativă a cercetărilor referitoare la voluntariat, care au abordat fie caracterizarea și recrutarea voluntarilor, fie motivațiile și beneficiile implicării în voluntariat (Brewis et al., 2010; Bussell și Forbes, 2006; Demir et al., 2019; Wilson, 2012).

Învățarea informală este procesul prin care persoanele dobândesc cunoștințe și abilități în mod neplanificat, ca rezultat al experienței lor (Garavan et al., 2002). De exemplu, voluntarii pot să-și îmbunătățească aptitudinile de comunicare prin interacțiuni sociale mai frecvente și mai intense (Jones, 2000), sau pot să câștige o înțelegere mai profundă a problemelor sociale prin implicarea în activități de voluntariat (Parker et al., 2009).

Numeroase cercetări au constatat că motivațiile voluntarilor sunt asociate pozitiv cu satisfacția acestora. Conform lui Farrell et al. (1998), există o conexiune între satisfacția voluntarilor, motivațiile lor și experiența concretă. Cercetările au demonstrat că îmbunătățirea relațiilor sociale poate determina voluntarii să se implice mai mult în activitățile de voluntariat (Mcdougale et al., 2011) și să rămână în același grup de voluntari pentru o perioadă mai lungă de timp (Ryan et al., 2001).

Motivația voluntară este conectată la o dinamică internă psihologică și la un impuls comportamental care îi îndeamnă pe indivizi să se implice în serviciul voluntar și să mențină acest comportament pe termen lung (Omoto și Snyder, 1995). Potrivit lui Clary et al. (1998), motivarea pentru comportamentul voluntar individual cuprinde șase lucruri, printre care se numără: îmbunătățirea exprimării valorilor, dezvoltarea abilităților profesionale, interacțiunea socială, autodezvoltarea, autoprotecția și înțelegerea cunoștințelor.

Motivațiile care stau în spatele angajamentului voluntarilor sunt complexe și variate, reflectând interesele personale, valorile etice și aspirațiile individuale. Cercetările empirice au identificat cinci categorii distincte de motivație pentru voluntariat, care includ aspecte precum: emoțiile individuale, nevoile personale, altruismul, experiența anterioară și motivația personală (Ellis, 2004). În plus, voluntarii sunt încurajați și motivați de oportunitățile de învățare și dezvoltare, de sentimentul de apartenență la comunitate și de aprecierea valorii pe care o aduc carierelor lor (Ferreira et al., 2012).

Nichols și Ralston au susținut că dorința și angajamentul pentru voluntariat sunt menținute de motivația care îi alimentează pe indivizi să își continue eforturile chiar și în contexte diferite. Această afirmație subliniază importanța motivelor personale în susținerea implicării constante în activități de voluntariat, oferind o perspectivă asupra modului în care motivația poate fi un factor cheie în menținerea entuziasmului și a determinării în ciuda schimbărilor circumstanțelor. Astfel, se evidențiază că motivația joacă un rol esențial în menținerea implicării voluntarilor și în creșterea sustenabilității activităților de voluntariat, influențând atât atitudinile, cât și comportamentul acestora (Nichols și Ralston, 2014).

Pe de altă parte, o serie de cercetări au relevat că tinerii sunt adesea încurajați să se implice în activități de voluntariat cu scopul de a dezvolta și îmbunătăți o gamă variată de abilități pe care le pot folosi ulterior în contexte profesionale. Aceste abilități sunt adesea descrise ca fiind „comercializabile”, în sensul că sunt valorizate și căutate pe piața muncii. Astfel, voluntariatul devine un mediu propice pentru tineri să își dezvolte competențe precum leadership-ul, abilitățile de comunicare și interpersonale, capacitatea de a lucra în echipă. Aceste experiențe le oferă

tinerilor nu doar oportunități practice de a-și exersa aceste abilități, ci și încredere în capacitățile lor și o mai bună înțelegere a lor înșiși și a modului în care se pot adapta și contribui în diferite medii și situații (Thoits, 2021).

Voluntariatul este adesea impulsionat de un spirit altruist, care se manifestă prin dorința sinceră de a oferi ajutor și sprijin fără a avea așteptări legate de recompense materiale sau beneficii personale (Olsen et al., 2020). Acest aspect al altruismului reflectă angajamentul de a dedica timp, energie și resurse pentru a contribui la îmbunătățirea comunității și a vieții celor din jur (Gage și Thapa, 2012).

Voluntariatul este legat de o îmbunătățire a sănătății mentale în rândul adulților mai în vârstă. Aceasta înseamnă că persoanele care se implică în activități de voluntariat tind să aibă o stare mentală mai sănătoasă pe măsură ce îmbătrânesc (Baker et al., 2005; Gleit et al., 2005; Greenfield & Marks, 2004; Windsor, Anstey, & Rodgers, 2008).

II.3. Beneficiile implicării în activitatea de voluntariat în ONG-uri

În ciuda faptului că voluntariatul este descris ca fiind o formă de ajutor altruist, fără așteptarea unei recompense materiale în schimb (Wilson și Musick, 1999), s-a constatat că acesta aduce beneficii considerabile voluntarilor din punct de vedere psihologic, social și fizic (Wilson, 2000). Voluntarii se implica în acest demers pe baza unei cunoașteri de sine sau a unei analize a beneficiilor și costurilor asociate impactului pe care îl pot avea (Briones et al. 2021). Cu toate acestea, activitatea voluntară aduce și contribuții semnificative la economiile globale și oferă un potențial imens pentru soluționarea problemelor economice, sociale și de mediu (Koutrou et al., 2016).

Motoi și Abreu au evidențiat că implicarea în activități de voluntariat contribuie la dezvoltarea unui sentiment de responsabilitate civică mai profundă în rândul indivizilor. Mai mult decât atât, această experiență îi împuternicește pe oameni să se simtă capabili să influențeze pozitiv comunitățile în care trăiesc. Prin intermediul voluntariatului, indivizii devin conștienți de rolul lor în societate și își asumă responsabilitatea pentru a contribui la îmbunătățirea condițiilor și la soluționarea problemelor cu care se confruntă comunitatea lor. Această implicare activă îi motivează să devină agenți ai schimbării și să se angajeze în acțiuni care aduc beneficii sociale durabile și pozitive. (Motoi, 2020 & Abreu et al., 2021).

Vafokulovich (2023) și Shaw și Dolan (2022), au susținut că implicarea în activități de voluntariat contribuie la dezvoltarea toleranței și cultivă un sentiment de responsabilitate civică în rândul participanților. De asemenea, Shaw și Dolan (2022) au observat că voluntariatul consolidează legăturile sociale din comunitate. Participanții la activități de voluntariat dezvoltă abilități esențiale precum colaborarea în echipă, capacitatea de a conduce și de a rezolva probleme, toate acestea fiind cruciale pentru promovarea unei societăți durabile și progresive. Prin urmare, participarea activă în astfel de activități nu numai că sprijină valorile civice și sociale, dar și contribuie la dezvoltarea personală și la consolidarea relațiilor în cadrul comunității.

Conform cercetărilor lui Jongenelis et al. și Bowe et al., voluntariatul aduce multiple beneficii pentru dezvoltarea personală și starea de bine a individului. Studiile au arătat că voluntarii prezintă un nivel ridicat al stimei de sine și al încrederii în propriile abilități, și experimentează un sentiment profund de semnificație și scop în viața lor. Implicarea în activități semnificative de voluntariat generează un sentiment de satisfacție, bucurie și împlinire pentru voluntari, ceea ce contribuie la îmbunătățirea stării lor de sănătate mentală și la creșterea nivelului lor general de bunăstare. Aceste

constatări evidențiază că voluntariatul nu doar sporește satisfacția personală, ci și aduce beneficii semnificative pentru sănătatea mentală și echilibrul general al individului (Jongenelis et al., 2020; Bowe et al., 2020)

Potrivit lui Flanagan și Levine, implicarea în activități de voluntariat este considerată una dintre cele mai eficiente modalități de a încuraja participarea civică și de a construi societăți democratice. Această participare activă aduce indivizii în centrul procesului de formare a comunităților și a deciziilor, oferindu-le o platformă pentru a-și exprima preocupările, a contribui la formularea politicilor și a susține schimbări sociale. Acest angajament voluntar contribuie în mod semnificativ la promovarea unei culturi democratice dinamice și incluzive, accesibile tuturor membrilor societății (Flanagan și Levine, 2010). Într-o notă similară, MacCallum et al. și Santini et al. au remarcat că participarea la activități de voluntariat facilitează interacțiunea intergenerațională și interculturală, contribuind astfel la consolidarea înțelegerii, respectului și empatiei între grupurile diverse. Voluntarii au oportunitatea de a explora perspective diferite, culturi variate și experiențe diverse în timp ce lucrează împreună la proiecte și interacționează cu persoane din medii sociale și culturale variate. Aceste interacțiuni constructive contribuie la promovarea armoniei sociale și la construirea unei societăți mai coezive și mai incluzive (MacCallum et al., 2010; Santini et al., 2018).

Plecând de la conceptele prezentate de Jackson și Bridgstock (2021), includerea participării studenților în activitățile de voluntariat în cadrul curriculumului educațional poate fi susținută ca fiind benefică pentru dezvoltarea lor a unui simț al implicării civice. Prin angajarea activă în astfel de activități în comunitatea lor, studenții pot să-și aprofundeze înțelegerea asupra problemelor sociale cu care se confruntă societatea și să-și identifice rolul în promovarea unor schimbări pozitive. Încurajați să investigheze aceste probleme sociale, să-și dezvolte capacitatea de empatie și să-și folosească resursele și abilitățile pentru a contribui la soluționarea acestora, studenții devin actori activi în procesul de transformare și îmbunătățire a comunității lor.

În același timp, conform afirmațiilor lui Halstead (2005) și Rehberg (2005), participarea studenților în activitățile de voluntariat, integrată în mod esențial în experiența lor educațională, oferă o platformă pentru introducerea și consolidarea unor valori fundamentale și principii etice în mentalitatea lor. Prin urmare, studenții învață să aprecieze importanța empatiei, compasiunii și responsabilității sociale, dobândind o înțelegere profundă a modului în care pot contribui la binele comun prin implicarea lor în activități de voluntariat.

Bibliografie

Abreu, J., M.R, F., & B., C. (2021). Empowering the Community or Escape Daily Routine—A Voluntourism Perspective. Sustainability. Preluat de pe <https://www.mdpi.com/2071-1050/13/21/12032>

Bowe, M., Gray, D., Stevenson, C., McNamara, N., Wakefield, J., Kellezi, B., . . . et al. (2020). A social cure in the community: A mixed-method exploration of the role of social identity in the experiences and well-being of community volunteers. *Eur. J. Soc. Psychol.*, pg. 1523-1539. Preluat de pe <https://doi.org/10.1002/ejsp.2706>

Brewis, G., Jennifer, R., & Clare, H. (2010). Bursting the Bubble: Students, Volunteering and the Community. Preluat de pe <https://www.publicengagement.ac.uk/sites/default/files/publication/>

- Bussell, H., & Deborah, F. (2006). Understanding the Volunteer Market: The What, Where, Who and Why of Volunteering. *International Journal of Nonprofit and Voluntary Sector Marketing*, pg. 244–57. Preluat de pe <https://doi.org/10.1002/nvsm.183>
- Clary, E. G., Snyder, M., Ridge, R., Copeland, J., Stukas, A., Haugen, J., & Miene, P. (1998). Understanding and Assessing the Motivations of Volunteers: A Functional Approach. *Journal of Personality and Social Psychology*, pg. 1516-1530. Preluat de pe http://communicationcache.com/uploads/1/0/8/8/10887248/understanding_and_assessing_the_motivations_of_volunteers-_a_functional_approach.pdf
- Demir, F. O., Ay,se Nil, K., & Senay Yavuz, G. (2019). Deepening Knowledge on Volunteers Using. *Nonprofit and*. Preluat de pe <https://doi.org/10.1177/0899764019892623>
- Dilon, M. (2013). Introduction to Sociological Theory: Theorists, Concepts, and their. "Chapter Four: Talcott Parsons and Robert Merton, Functionalism and Modernization". Preluat de pe <https://www2.ciendo.com/ebook/bid-1057541-introduction-to-sociological-theory-theorists-concepts-and-their-applicability-to-the-twenty-first-century/inhalte/>
- Ellis, A. (2004). *Generation V: Young people speak out on volunteering*. London: Institute for Volunteering Research.
- Farrell, J., Johnston, M., & Twynam, G. (1998). Volunteer motivation, satisfaction, and management at an elite sporting competition. *Journal of Sport Management*.
- Ferreira, M., Proenca, T., & Proenca, J. (2012). *International Review on Public and Nonprofit Marketing*.
- Flangan, C., & P., L. (2010). Civic Engagement and the Transition to Adulthood. *Future Child*, 159-179. Preluat de pe *Future Child*.: <https://doi.org/10.1353/foc.0.0043>.
- Gage, R. L., & Brijesh, T. (2012). Volunteer Motivations and Constraints Among College Students. *Nonprofit and Voluntary Sector Quarterly*. Preluat de pe <https://doi.org/10.1177/0899764011406738>
- Garavan, N., Morley, M., Gunnigle, P., & et al. (2002). Human resource development and workplace learning: emerging theoretical perspectives and organisational practices. *Journal of European Industrial Training*, pg. 60-71.
- Ginsburg, M. (1998). "NGOs: What's in an Acronym?". *Current Issues in Comparative Education*, 29-34. Preluat de pe <[http:// devweb.tc.columbia.edu/i/a/document/25631_1_1_Ginsburg.pdf](http://devweb.tc.columbia.edu/i/a/document/25631_1_1_Ginsburg.pdf)>
- Halstead, M. (2005). Values and values education in schools. In *Values in Education and Education in Values*. pg. 3-14.
- Jackson, D., & R., B. (2021). What actually works to enhance graduate employability? The relative value of curricular, co-curricular, and extra-curricular learning and paid work. *High. Educ.*, pg. 723-739. Preluat de pe <https://doi.org/10.1007/s10734-020-00570-x>
- Jones, F. (2000). Youth volunteering on the rise. *Perspectives on Labour and Income*, p. 36.
- Jongenelis, M., Dana, L., Warburton, J., Jackson, B., Newton, R., Talati, Z., & Pettigrew, S. (2020). Factors associated with formal volunteering among retirees. *Eur. J. Ageing*, pg. 229-239. Preluat de pe <https://doi.org/10.1007/s10433-019-00539-5>

- Kobayashi, E., Sugihara, Y., Fukaya, T., & Liang, J. (2019). Volunteering among Japanese older adults: How are hours of paid work and unpaid work for family associated with volunteer participation? Preluat de pe doi:10.1017/S0144686X18000545
- Koutrou, N., Pappous, A., & Johnson, A. (2016). Post-Event Volunteering Legacy: Did the London 2012 Games Induce a Sustainable Volunteer Engagement? *Sustainability*, pg. 1221-1233. Preluat de pe <https://doi.org/10.3390/su8121221>
- MacCallum, J., D., P., P., W., W., C.-P., M., B., & C., T. (2010). Australian perspectives: Community building through intergenerational exchange programs. *J. Intergeneration Relatsh.*, pg. 113-127. Preluat de pe <https://doi.org/10.1080/15350771003741899>
- Mcdougale, L. M., Greenspan, I., & Handy, F. (2011). Generation green: Understanding the motivations and mechanisms influencing young adults' environmental volunteering. *International Journal of Nonprofit and Voluntary Sector Marketing*, pg. 325–341.
- Mejía, M. H., & Valladares, P. (2018). *Manual de Gestion Cultural para Voluntarios*. p. 285. Preluat de pe <https://observatoriocultural.udgvirtual.udg.mx/repositorio/bitstream/handle/123456789/86/Hern%C3%A1n%20Mej%C3%ADA%20-%20Manual%20de%20gesti%C3%B3n%20cultural%20para%20voluntarios.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Motoi, G. (2020). Can we empower youth through volunteerism? Results of an empirical study on Romanian youth. *Rev. Științe Politice Rev. Sci. Polit.*, pg. 95-105.
- Nichols, G., & Ralston, R. (2012). Lessons from the volunteering legacy of the 2002 Commonwealth Games. *Urban Stud.*, pg. 169-184. Preluat de pe <https://doi.org/10.1177/0042098010397400>
- Olsen, L., Lindsay, D., & John H., E. (2020). Self-Interested and Altruistic Motivations in Volunteering for Clinical Trials: A More Complex Relationship. *Journal of Empirical Research on Human Research Ethics*, pg. 443–51. Preluat de pe <https://doi.org/10.1177/1556264620914463>
- Omoto, A. M., & Sydner, M. (1995). Sustained helping without obligation: motivation, longevity of service, and perceived attitude change among aids volunteers. Preluat de pe <https://psycnet.apa.org/doiLanding?doi=10.1037%2F0022-3514.68.4.671>
- Parker, E. A., Myers, N., Higgins, H., & et al. (2009). More than experiential learning or volunteering: A case study of community service learning within the Australian context. *Higher Education Research & Development*, pg. 585–596.
- Rehberg, W. (2005). Altruistic individualists: Motivations for international volunteering among young adults in Switzerland. *Volunt. Int. J. Volunt. Nonprofit Organ.*, pg. 109-122. Preluat de pe <https://link.springer.com/article/10.1007/s11266-005-5693-5>
- Ryan, R. L., Kaplan, R., & Grese, R. (2001). Predicting volunteer commitment in environmental stewardship programmes. *Journal of Environmental Planning and Management*, pg. 629–648.
- Santini, S., V., T., V., B., & G., L. (2018). Intergenerational programs involving adolescents, institutionalized elderly, and older volunteers: Results from a pilot research-action in Italy. *BioMed Res. Int.* Preluat de pe <https://doi.org/10.1155/2018/4360305>

Shaw, A., & P., D. (2022). Youth Volunteering: New Norms for Policy and Practice. In Social Activism—New Challenges in a (Dis)connected World.

The National Council for Voluntary Organisations. (2022). Preluat de pe Influencing and Policy.: <https://www.ncvo.org.uk/policy-and-research/volunteering-policy>

Thoits, P. A. (2021). Motivations for Peer-Support Volunteering: Social Identities and Role-Identities as Sources of Motivation. *Nonprofit and Voluntary Sector Quarterly*, pg. 797-815. Preluat de pe <https://doi.org/10.1177/0899764020983897>

Vafokulovich, B. (2023). New Pedagogical Methods of Educating Young People in the Spirit of Patriotism. *Eurasian Sci. Her.* pg. 142-145.

Wilson, J. (2000). Volunteering. *Annual Review of Sociology*, *Annual Review of Sociology*, pg. 215–40. Preluat de pe <https://doi.org/10.1146/annurev.soc.26.1.215>

Wilson, J. (2012). Volunteerism Research: A Review Essay. *Nonprofit and Voluntary Sector Quarterly*. Preluat de pe <https://doi.org/10.1177/0899764011434>

Wilson, J., & Marc, M. (1999). The Effects of Volunteering on the Volunteer. *Law and Contemporary Problems*. Preluat de pe <https://doi.org/10.2307/1192270>